

Juryrapport Adriaan Dessingprijs 2026

Dit jaar wordt voor de vijfde keer de Adriaan Dessingprijs uitgereikt. Net als eerdere jaren viel het de jury niet mee om een keuze te maken uit de ingezonden plannen, ook omdat de plannen heel divers zijn: van privéwoningen en hele woonwijken tot bedrijfsgebouwen. Dit jaar zijn 12 plannen ingezonden. De jury heeft alle plannen bezocht. Daarbij zagen we trotse bewoners die met veel enthousiasme hun eigen woning hebben gebouwd, een bevlogen ondernemer die een nieuw, op de toekomst gericht duurzaam bedrijfspand heeft neergezet, een school met een bijzondere onderwijsvorm, appartementengebouwen en woonwijken met een thema.

Uit deze plannen heeft de jury uiteindelijk drie plannen geselecteerd die genomineerd zijn voor de publieksprijs. Van deze drie geselecteerde plannen heeft zij één plan als winnaar van de Adriaan Dessingprijs 2026 aangewezen. U hoort zo meteen welk plan dat geworden is.

De jury heeft onder de ingezonden plannen gezocht naar plannen die een positieve bijdrage leveren aan de omgeving waarin zij staan, in de brede zin van het woord. Naast de vormgeving van een bouwwerk spelen ook aspecten als duurzaamheid en de sociale impact een rol bij de keuze uit de plannen. Wat doet het gebouw aan de beleving van de plek, wat is de impact op de bewoners (of gebruikers) en wat betekent het plan voor omwonenden.

Kortom, is het gebouw voor iedereen een geslaagde toevoeging aan die omgeving.

Daarbij is een passende vormgeving van de ruimte rondom het gebouw van even groot belang als de vormgeving van het gebouw op zichzelf volgens de jury.

Te vaak zien we nog dat bij de ontwikkeling van een bouwplan pas achteraf aandacht wordt besteed aan de inrichting van het terrein rondom het gebouw, waarbij standaardmaterialen worden toegepast die we op veel plaatsen in de gemeente tegenkomen. Een gemiste kans. Zeker bij grotere ontwikkelingen zijn meerdere vakdisciplines betrokken. Door alle vakdisciplines in een vroeg stadium bij het ontwerpproces te betrekken wordt de samenhang tussen de verschillende onderdelen duidelijk en kan hierop ingespeeld worden met het ontwerp.

Maar ook bij kleinere plannen pleit de jury ervoor om al in een vroegtijdig stadium na te denken over de terreininrichting. Dit kan het eindresultaat aanzienlijk verbeteren.

En dan nu de drie geselecteerde plannen:

Het eerste plan is het **appartementencomplex *De Gravin* in 's-Gravenzande van DSH Architecten**

Deze appartementen zijn gebouwd op de locatie waar voorheen het gemeentehuis van 's-Gravenzande stond. Het oorspronkelijke oude raadhuis van 's-Gravenzande, een rijksmonument, stamt uit 1869. In de jaren zeventig van de vorige eeuw is dit pand flink uitgebreid, waarbij de uitbreiding aan de zijde van de Van Geeststraat gelijk werd gelegd met de zijgevel van het oude raadhuis en zo de laatste grotendeels aan het zicht onttrok.

Nadat de gemeente 's-Gravenzande opging in de nieuwe gemeente Westland met een nieuw stadskantoor en gemeentehuis in Naaldwijk, kwam de locatie aan de Van Geeststraat vrij voor een nieuwe ontwikkeling.

In totaal zijn hier 48 appartementen gerealiseerd, variërend in grootte en elk met een eigen, unieke plattegrond, met appartementen in zowel het segment van sociale huur- als (dure)koop. Zo wordt een brede doelgroep van starters tot senioren bediend.

De jury heeft veel waardering voor de wijze waarop het plan door de architecten stedenbouwkundig is ingepast in de omgeving van het centrum.

Het nieuwe woonblok is in de Van Geeststraat fors naar achteren gelegd, waardoor het oude monumentale raadhuis weer vrij kwam te staan aan de achterzijde en aan de voorzijde van het appartementenblok ruimte was om een tuin te maken. De woningen worden vanaf de tuinzijde via portieken ontsloten; het parkeren is, deels onder het gebouw, deels in op een parkeerveld, aan de achterzijde van het gebouw gesitueerd.

Het project betekent een aanzienlijke verbetering van de situatie in de dorpskern van 's-Gravenzande.

Het tweede plan betreft de **individuele woning *De Otterschelp* van Wubben.Chan Architecten**

De woning maakt onderdeel uit van een cluster van drie luxe, vrijstaande woningen in de duinen.

De jury was aangenaam verrast door de wijze waarop de woning landschappelijk is ingepast in de omgeving: het duinlandschap wordt als het ware doorgetrokken in de privé-tuin tot aan de woning. De woonverdieping ligt op de eerste verdieping, met vanuit de woningen een breed uitzicht over het duinlandschap. Om de bewoners voldoende privacy te bieden is gekozen voor een lamellensysteem dat naar wens open- of dichtgezet kan worden.

De architectuur van de drie woningen is modern, zonder opdringerig te zijn, waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van wat deze unieke locatie te bieden heeft.

Vanuit de omgeving gezien liggen de woningen als vanzelfsprekend, losjes gesitueerd in de duinen, waarmee een mooie overgang wordt gemaakt van de bebouwde kom naar het duingebied.

Het derde plan betreft **twee appartementengebouwen *De Rietkraag* van Wubben.Chan Architecten**

De twee appartementenblokken maken onderdeel uit van Waelrijk bij 's-Gravenzande, een deelgebied in de grotere ontwikkeling van Waelplas. Deze nieuwe woonwijk wordt omgeven door water, dat een belangrijke rol speelt in het karakter van de nieuwe woonwijk.

Het unieke van dit plan is dat alle appartementen een eigen aanlegsteiger hebben aan het water. Aan de straatzijde wordt onder het gebouw geparkeerd.

Het water is direct verbonden met open vaarroutes van Midden-Delfland en Westland.

De woningen zijn fors van maat, wat in combinatie met de mogelijkheid om vanuit de woning in een eigen boot te stappen voor de beoogde doelgroep van financieel onafhankelijke zestigplussers zeker aantrekkelijk is.

De jury is van mening dat met dit ontwerp goed wordt ingespeeld op het gekozen thema van de waterrijke wijk.